

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Nucleus Juris Canonici

Thenhaven, Bernhard

Coloniæ Agrippinæ, 1739

IV. De Mutuis Petitionibus. D. 2.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63382](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63382)

omne suum jus, etiam quoad accessoria ex illa actione provenientia, ut lucrum cessans, damnum emergens, &c. in iudicium deduxisse, ut possit Judex Reum in res expressè non petitas, & victum in expensas condemnare, quod juxta multorum doctrinam aliàs non potest; quia *arg. l. ult. C. de Fideicom. libert. Fatuus est Judex, qui ultra petita judicat.*

TITULUS IV.

De mutuis Petitionibus.

I. Post porrectum Judici libellum fit citatio Rei, quæ est actus legitimus, quo quis mandato Judicis juris experiundi causâ in iudicium vocatur. Si Reus comparens viso libello Actoris, quo quid à se petit, vicissim oblato libello petat aliquid ab Actore, sunt MUTUÆ PETITIONES, seu conventio coram Judice ex parte actoris, & reconventio ex parte Rei, quæ germanicè dicitur *Wider-oder Gegen-Klag.* Hæc locum habet non solum coram iudice ordinario, sed etiam delegato, ut patet ex c. i. h. t. ubi mandat Pontifex delegatis suis: „ Ut reconventi compellantur „ coram iis super quæstionibus propositis „ in continenti respondere, ut vicissim ra- „ tiones partium audientes concordiam vel

„judicio utriusque negotium terminent. Unde si Actor nolit respondere ad libellum reconventionis, neque Reus tenetur respondere ad libellum Actoris.

2. Jus reconventionis videtur fundamentum in ratione & æquitate naturali, ut reconventus nullâ fori incompetentis exceptione se tueri possit, juxta *l. cum Papinianus. C. de 1. sent. & interloc.* ubi dicitur: *Cujus in agendo quis observat arbitrium, eum habere etiam contra se judicem in eodem negotio non dedignetur.* Unde etiam receptior est sententia, Clericum in civilibus reconveniri posse non tantum coram Judice Ecclesiastico, sed etiam sæculari; per quod non fit prorogatio jurisdictionis laici in Clericum voluntaria & descendens ex privato pacto, quod est vetitum; sed necessaria & proveniens ex auctoritate legis tribuentis jurisdictionem tali casu in actorem aliàs sibi non subiectum. Dixi *in civilibus*, quia certum est, quòd Clericus non possit coram laico tanquam incapace jurisdictionis reconveniri in causa spirituali vel huic annexa, aut in causa criminali; sicut nec accusator potest reconveniri à Reo super eodem vel graviore crimine, (nisi illud objiciat per modum exceptionis) quia *non relatione cri-*

mi-

minum, sed innocentia reus purgatur. L. is qui Reus. ff. de publicis jud.

3. Reconventio duplicem in jure habet effectum: unum *simultanei processûs*, ut causa conventionis & reconventionis quasi pari passu ambulando simul sint tractandæ, & unâ sententiâ virtualiter duplici terminandæ, aliàs justè appellatur: alterum *prorogationis jurisdictionis*. Ut habeat utrumque effectum, requiritur, ut ante vel statim post litem contestatam, priusquam juratur de calumnia, proponatur; si verò seriùs, esto circa finem litis, proponatur, operatur quidem effectum prorogationis, ut etiam hoc casu actor huic Judici à se electo subjiciatur; non tamen operatur effectum simultanei processûs, ne causâ conventionis satis discussâ, ejus decisio cum dispendio actoris ob seriùs obmotam reconventionem differatur.

4. Cæterum modus procedendi observandus in causa conventionis observari quoque debet in causa reconventionis; nam C. 2. h. t. „Consultus Pontifex, utrum
 „cum causa app. rem. committitur, &
 „Reus coram eodem Judice actorem re-
 „convenit, & actor super reconventionem
 „appellationem interponit, an appellatio-
 „ni hujusmodi sit deferendum? Respon-
 „det:

det: Cùm in hoc casu Actoris & Rei eadem fit conditio vel causa, & uno eodemque jure circa appellationis remedium uti debeat uterque, appellationi non esse deferendum; & quia expressè habetur, quòd eodem jure quis uti debeat, quod quis in alterum statuit, ideo sicut desiderat, ut sibi juxta Rescriptum justitia fiat app. rem. & ita debet & eadem ratione se reconvenienti in sua justitia respondere. Ratio, quia in judiciis servanda est æqualitas, ut Actor & Reus non debeant per imparia judicari; nec Actori licere debeat, quod Reo non est licitum.

TITULUS V.

De Litis Contestatione.

LITIS CONTESTATIO (quæ dicitur basis & fundamentum judicii, ita ut eadem omisâ vitietur processus ordinarius, & sententia secuta sit nulla) est judicii constitutio coram Judice facta per petitionem Actoris & contradictionem Rei animo litigandi saltem exercitè declarato. Colligitur ex *C. un. in Decret. h. t.* ubi habetur: „Quamvis positiones & responsiones „hinc inde super pluribus articulis factæ „fuerint coram Judice, quia tamen lris „contestatio per hoc non est facta, cum